



T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 15264
Tarih : 11.11.2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 11/11/2021 16:39
Sayı: E-120.10-
0911278



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizdeki azınlık toplumlarının büyük bir yıkım daha yaşamasına neden olan Varlık Vergisi yasası 11 Kasım 1942 tarihinde TBMM tarafından oybirliğiyle kabul edildi. Üzerinden tam 79 yıl geçmesine rağmen, Varlık Vergisi yasasının mağdur ettiği yurttaşlarımızın kayıplarını tespit etmek için TBMM bugüne kadar adım atmadı.

Bu nedenle; Varlık Vergisi yasasını hazırlayan ve uygulayan kamu görevlilerinin belirlenmesi, yaşanan can ve mal kayıplarının tespit edilmesi, mağdur olan kişilerin maddi ve manevi kayıplarının tazmin edilmesi, bu sayede geçmişle yüzleşmenin sağlanması ve geç de olsa adaletin yerini bulması için, Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Garo PAYLAN

Diyarbakır Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Müslüman yurttaşlarımızdan farklı tarifeyle, Hristiyan ve Yahudi yurttaşlarımızdan fahiş servet vergisi alınmasını düzenleyen Varlık Vergisi Kanunu bugünden tam 79 yıl önce, 11 Kasım 1942 tarihinde TBMM’de 350 milletvekilinin oybirliğiyle kabul edilmiş ve yürürlüğe girmiştir. Varlık Vergisi Kanunu, Başbakan Şükrü Saraçoğlu hükümetinin “Türk burjuvazisi” oluşturma yolundaki bir icraatıdır. Saraçoğlu Varlık Vergisi Kanunu’nun gerekçesini: "Bu kanun aynı zamanda bir devrim kanunudur. Bize ekonomik bağımsızlığımızı kazandıracak bir fırsat karşısındayız. Piyasamıza egemen olan yabancıları böylece ortadan kaldırarak, Türk piyasasını Türklerin eline vereceğiz. Bu memleket tarafından gösterilen misafirperverlikten faydalanarak zengin oldukları halde, ona karşı bu nazik anda vazifelerini yapmaktan kaçınacak kimseler hakkında bu kanun, bütün şiddetiyle uygulanacaktır." diye ırkçı ifadelerle açıklamıştır.

Varlık Vergisi mükelleflerinin yüzde 87’si, nüfusun yüzde 3’ünü oluşturan Hristiyan ve Yahudi azınlıklardan oluşmaktaydı. Bu yurttaşlardan Müslümanlardan misliyle farklı olarak, yüzde 50 oranında vergi alınmaktaydı. Varlık Vergisi kapsamında 315.000.000 TL vergi toplandığı, toplanan verginin 280.000.000 TL’sinin ise Hristiyan ve Yahudi yurttaşlara ödetildiği bilinmektedir.

İkinci Dünya Savaşı’nın yokluk yıllarında Varlık Vergisi’yle Hristiyan ve Yahudi vatandaşlarımız bir yıkım daha yaşadı. Yıkıcı vergiyi ödeyemeyen vatandaşlar arasında; Türkiye’yi terk etmek zorunda kalanlar, vergiyi ödemek için mallarını yok pahasına haraç-mezat satanlar, işlerini, tüm varlıklarını, hatta hayatlarını kaybedenler oldu. Vergiyi ödeyebilecek güce sahip olmayan Hristiyanlar ve Yahudiler, 27 Ocak 1943 tarihinden itibaren Eskişehir’in Sivrihisar ve Erzurum’un Aşkale ilçelerindeki çalışma kamplarına gönderilmek üzere bazı merkezlerde toplandılar. **Dedem dâhil binlerce yurttaşımız Aşkale’deki kamplara gönderilerek, mükellef tutuldukları Varlık Vergisi’ni ağır iklim şartlarında ve büyük baskılar altında bedenen çalışarak ödemek zorunda bırakıldı. Çalışmak için gönderilenler arasından bilinen 21 kişi yaşamını kaybetti.** Sorumlu tutuldukları vergiyi çalışarak ödeme kuralı ise sadece Hristiyan ve Yahudiler için getirilmişti.

Vergilendirilen gruplar arasında en fazla vergi yükünün azınlıklara yüklenmiş olması, onların Türkiye Cumhuriyeti tarafından “eşit yurttaş” olarak görülmediğinin en büyük işaretlerinden biridir. Bu acı ve adaletsiz durum, kendisini 13 yıl sonra 6-7 Eylül 1955 tarihinde tekrar göstermiştir. Türkiye’de tutunmaya çalışan son azınlıklar da, bu iki vahim olay ile yaşadıkları topraklarda eşit yurttaş olma umudunu yitirmiştir. 1914 yılında nüfusun yüzde 40’ını oluşturan Hristiyan ve Yahudi halklar, 1927 yılında yüzde 3, günümüzde ise binde 1 seviyesine inmiştir.

Sonuç olarak, birçok ölüme, yoksulluğa ve en önemlisi azınlıklar için Türkiye’de eşit yurttaşlığa dair umudun yok olmasına neden olan icraatlardan biri olan Varlık Vergisi, günümüzde hala araştırılmamış, azınlıkların bu uygulama sonucunda yaşadığı mağduriyetler ve ortaya çıkan adaletsizlikle yüzleştirmemiştir. Bu bağlamda, Varlık Vergisi nedeniyle oluşan hak ihlallerinin araştırılması ve adaletin sağlanarak Türkiye halklarının birlikte, adilce yaşama iradesinin ve umudunun tekrar canlanabilmesi için TBMM geç de olsa sorumluk almalıdır. Bu amaçla bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	Mam
2	SAİT DEDE	HAKKARİ	J. D. San
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	Altın
4	KEMAL PEKÖZ	ADANA	Keeef
5	HABİP EKSİK	IĞDIR	Wass
6	SIDIK TAŞ	SIİRT	Wass
7	NURAN İMİR	ŞIRNAK	Wass
8	-----		
9	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	Shin
10	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	Wass
11	RIDVAN TURAN	MERSİN	Wass
12	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	Wass
13	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Wass
14	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	Wass
15	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	Wass
16	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	Wass
17	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	Wass
18	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	Wass
19	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	Wass
20	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	Wass